

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep Landbouwcontaminanten

Datum : 15 juni 2020, via videoverbinding
Commissie en EURL : aanwezig
EFSA : aanwezig
Ned. Delegatie : Ana Vilorio (VWS)
Nikki Emmerik (VWS)
Martien Spanjer (NVWA)
Astrid Bulder (RIVM)
Gerrit Wolterink (RIVM)

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

**Regulier Overleg
Warenwet**

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Nikki Emmerik
ne.emmerik@minvws.nl
T 070 340 xxxx

Ons kenmerk
Verslag CWG
landbouwcontaminanten d.d.
15-6-2020

Agenda

1. Presentatie concept EFSA-opinie over glycoalkaloïden in voedsel en diervoeder – uitkomst publieke consultatie

CIE legt uit dat EFSA nog niet de opinie heeft afgerond, hoewel de publieke consultatie heeft plaatsgevonden. De presentatie bevat dus zowel de concept opinie, de geleverde commentaren en hoe EFSA deze zal verwerken. De aanpassingen zullen geen grote impact hebben en de conclusies veranderen niet erdoor. EFSA verwacht de definitieve opinie in juli/augustus aan te nemen.

Glycoalkaloïden zijn plantentoxinen die in de nachtschadefamilie voorkomen, EFSA heeft de opinie op aardappelen en andere groenten zoals tomaten en aubergine gericht. EFSA vond de beschikbare data te beperkt om een gezondheidskundige grenswaarde voor aardappel GA's af te leiden en heeft in plaats daarvan een Margin Of Exposure (MOE) gebruikt, ten opzichte van een acute Lowest Observed Adverse Effect Level (LOAEL) voor misselijkheid en braken in de mens. EFSA heeft een grens aangegeven hoe groot minimaal de MOE zou moeten zijn. De innameberekeningen zijn gedaan op basis van data uit 3 landen, en die gaven op basis van de MOE een te hoge inname voor kleine kinderen en voor volwassenen met een hoge aardappelconsumptie. Voor landbouwhuisdieren waren er geen gegevens om een risicobeoordeling mee te doen.

Een lidstaat had graag meer uitspraken over de chronische toxiciteit gezien. EFSA heeft daarvoor wel aanbevelingen gedaan. Nederland vraagt waarom er gebruik is gemaakt van een MOE terwijl wel een hele specifieke waarde voor de gewenste marge is afgeleid. Deze had ook als onzekerheidsfactor in de afleiding van een gezondheidskundige grenswaarde gebruikt kunnen worden. Het gebruik van MOE's met verschillende wenselijke groottes kan een hoop onduidelijkheid geven voor risicomanagement, in plaats van het afleiden van één gezondheidskundige grenswaarden. Andere lidstaten zijn het daar mee eens, en een lidstaat vindt het niet correct dat door het gebruik van een MOE direct met de LOAEL vergeleken wordt. EFSA legt uit dat het CONTAM-panel de data niet geschikt vond voor de afleiding van een gezondheidskundige grenswaarde en dat dit per dataset bekeken wordt.

Secretariaat ROW
[dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)
www.row-minvws.nl

CIE geeft aan dat de discussie over mogelijke vervolgacties zal plaatsvinden nadat de opinie gepubliceerd is.

2. Opium alkaloiden: uitkomst van de consultatie van belanghebbenden

CIE presenteert het aangepaste voorstel en geeft aan dat dit voor interne consultatie gestuurd zal worden. Een lidstaat stelt voor dat vanwege de diverse wijzigingen het misschien nog eens onder belanghebbende geconsulteerd zou moeten worden. CIE geeft aan dat de lidstaten dit zelf mogen doen, maar dat er geen aparte ronde vanuit de CIE meer zal plaatsvinden. Het is de bedoeling het voorstel in de volgende werkgroep te bespreken, en indien mogelijk ook op het SCoPAFF in september te agenderen.

3. EFSA Scientific Report over de acute humane blootstellingsschatting aan tetrahydrocannabinol (Δ^9 -THC). Discussie over follow-up.

CIE heeft het voorstel aangepast en legt uit dat hennepmeel/bloem het restproduct is van ontvette zaden, en dat eiwitpoeder gemaakt wordt uit het hele (dus niet ontvette) zaden. Dit zijn dus twee verschillende producten. Een lidstaat vraagt om daarom de term hennepoeder niet te gebruiken, het is onduidelijk welk product dit dan is. In ieder geval moet het duidelijk zijn dat het in deze wetgeving om producten van hennepzaden gaat. CIE zal de volgende SCoPAFF over het voorstel informeren, waarna het voor gerichte consultatie van belanghebbenden rondgestuurd zal worden.

4. Hydrocyanic acid (HCN). Vervolg op de EFSA-opinie

In het voorstel zijn amandelen opgenomen. Het is wel de bedoeling dat bittere amandelen nog wel als ingrediënt gebruikt kunnen worden voor bepaalde producten, misschien dat daar een aanwijzing op het etiket kan komen. Meerdere lidstaten vinden het voorstel voor lijnzaad wat hoog, dit is volgens ALARA correct maar in verhouding met de andere producten is het hoog, en zou de ARfD overschreden kunnen worden. CIE zal het niveau verlagen en het voorstel rondsturen voor gerichte consultatie van belanghebbenden.

5. Discussie over ML's voor T-2 en HT-2 toxine

CIE heeft al wat commentaren ontvangen op de voorstellen en heeft de ML voor volkoren haver al verhoogd. Dit zou zelfs nog verder verhoogd kunnen worden, het is alleen niet de bedoeling om ook de MLs voor de maalproducten van haver te verhogen. Voor punt 3.3: brood, pastries, biscuits, graan snacks, ontbijtgranen en pasta willen sommige LS een ML van 20 ug/kg terwijl andere LS voor het toepassen van artikel 2 van Verordening (EG) 1881/2006 zijn. Een LS stelt voor om voor producten uit punt 3.3 dezelfde benadering te gebruiken als voor 3-MCPD in oliën: de grondstoffen (meel) die als ingrediënt voor de producten van punt 3.3 worden gebruikt, moeten voldoen aan het in de punten 3.1 en 3.2 vastgestelde maximumgehalte. Er zou dus een hogere ML van 50 ug / kg gelden voor de producten in rubriek 3.3 die zijn gemaakt van graanzemelen, haver en maïs. Voor producten gemaakt van andere grondstoffen dan graanzemelen, haver en maïs meel zou de ML van 20 ug/kg van toepassing zijn. Voor de producten die zijn gemaakt van mengsels van maalproducten, zou de ML worden berekend volgens art 2 en deze zal in geen geval hoger mogen zijn dan 50 ug/kg. De Cie stelt voor alle opties open te houden tot de stakeholder consultatie bij het Mycotoxine forum, dat zeer waarschijnlijk begin september zal plaats vinden, maar dat moet nog worden bevestigd. Een lidstaat wil graag niet te brede categorieën, CIE geeft aan dat eventueel ook artikel 2 gebruikt kan worden. De keuze is hierbij een niveau opstellen of uitschrijven voor de verschillende producten (wat makkelijker kan zijn dan artikel 2 toepassen, zeker in het geval van complexe samengestelde producten). De LS verschillen van mening hierover. De voorgestelde niveaus zullen maximumgehalten worden.

Dit zal ook onderwerp van discussie zijn bij het mycotoxineforum dat zeer waarschijnlijk in september zal plaatsvinden.

De Cie geeft aan dat de transitieperiode wordt bepaald door de uiterste houdbaarheidsdatum. De voorgestelde MLs zullen waarschijnlijk vanaf 1 juli 2022 ingaan. Indien het voorstel begin volgend jaar al kan worden aangenomen dan zouden de MLs vanaf 1 juli 2021 kunnen ingaan.

6. ML's voor deoxynivalenol (3-Acetyldeoxynivalenol, 15-acetyldeoxynivalenol en Don 3-glucoside). Discussie over de aanpak.

De CIE stelt dat de verlaging van de niveaus is gerechtvaardigd. Voor de categorieën pasta, brood en ontbijtgranen is ook de aanpak van artikel 2 van toepassing, maar het zal moeilijk zijn want we werken nu 15 jaar met ML's voor de producten zelf. CIE geeft aan het nog te vroeg vinden om de som van de gemodificeerde vormen mee te nemen in de actualisatie van de ML's, maar dat het wel belangrijk is om door te gaan met het meten van gemodificeerde vormen van DON. De Cie zal dit ook bij de stakeholder consultatie aangeven. De gemodificeerde vormen zullen of via aanbeveling voor monitoring of via adhoc surveillance obv artikel 112 OCR moeten worden opgepakt.

EURL werkt aan een analyseprotocol voor de bepaling van de geacetylerde en 3-glucoside vormen. Een LS stelt voor om voor onbewerkte durum tarwe en haver de ML van 1750 µg/kg te handhaven. De Cie stemt hiermee in. De voetnoot voor volkorenhaver komt te vervallen. Een LS wil dat er rekening gehouden wordt met variatie in gehalten tussen verschillende oogstjaren omdat er hoge gehalten worden gevonden in jaren met extreme weercondities. De Cie merkt op dat de blootstelling nu veelal rond de HBGV ligt en wil geen hogere MLs. In het geval van een slecht oogstjaar kan een derogatie worden verleend als er geen probleem voor gezondheid is. Er moet nog nader gekeken worden naar de condities waaronder een derogatie kan worden verleend. N.a.v. de discussie wordt besloten om de MLs voor de producten genoemd onder punt 1.5 (pasta) en 1.6 (brood, gebak, koekjes, ontbijtsnacks en ontbijtgranen) niet aan te passen. Voor bewerkt voedsel op basis van granen voor babies en jonge kinderen wordt voorgesteld om de ML te verlagen van 200 naar 150 (µg/kg).

De CIE geeft aan dat verwerkingsfactoren voor pesticiden al bestaan, met name in bijlage VI van 396/2005. Voor contaminanten zullen deze ooit ook worden opgesteld, maar er zijn op dit moment andere veel urgenter activiteiten.

7. CCCF-14 (2021) Voorgestelde concept ML voor totaal aflatoxinen (AFT) in bepaalde granen en graanproducten waaronder op graan gebaseerd voedsel voor peuters en jonge kinderen (CX/CF 20/14/10)

De voorstellen van de Cie voor commentaar op het Codex document worden besproken. Het is nu nog geen zaak om met alternatieve niveaus te komen. In het Codex document worden nu nog MLs gesteld op basis van hele lage rejection rates. We moeten opletten dat de voorgestelde ML's wel op ALARA gebaseerd zijn. Een ander aandachtspunt is dat de data uit de EU als zodanig moeten worden opgenomen in het Codex document en niet gerelateerd aan individuele LS. Ook worden nu incidentele uitbijters in de data meegenomen. De Cie is van mening dat deze uit het databestand moeten worden verwijderd voordat er op basis van de database voorstellen voor MLs worden gedaan. De LS hebben een week tijd om commentaar te leveren op de voorstellen voor commentaar op het Codex document. Op 30 juni moet het commentaar bij Codex worden ingediend.

8. EFSA opinie aflatoxinen in voedsel: discussie over de noodzaak voor het aanpassen van de huidige EU wetgeving.

De CIE geeft aan nog te willen kijken naar bepaalde producten zoals cacao en amandelen, specerijen en condimenten, zowel in relatie tot de EFSA data als met de Codex. Een LS vraagt zich af of de aanpak obv de EU leidraad voor controles uit 2010 Guidelines globaal van toepassing is. De CIE verwijst naar artikelen 66 en 67

van het OCR voor wat betreft de maatregelen voor partijen die niet voldoen, en tegelijkertijd herkent de CIE dat de leidraden uit 2010 geactualiseerd moeten worden. We moeten niet vergeten dat AF's als "serious risk" wordt aangeduid door RASFF.

Dit onderwerp zal worden behandeld in het komende mycotoxinen forum.

9. EFSA opinie over ochratoxine A (OTA) in voedsel: discussie over vervolg.

Een LS heeft data verzameld over OTA in ham. De CIE stelt vast dat het nu te vroeg is om een ML voor gedroogde ham vast te stellen. Ook voor kaas zijn er weinig data en wordt nog geen ML vastgesteld. De gedroogde vruchten blijven wel staan. Ook worden hennepzaad en sojabonen aan de categorie oliehoudende zaden toegevoegd, terwijl pinda's uit deze categorie worden verwijderd. Ook wordt de categorie granen gesplitst tussen producten uit onbewerkte granen of bewerkte graan (-producten) bedoeld voor directe consumptie en verwerkte producten zoals brood, gebak, koekjes, ontbijtgranen, etc. Een LS vraagt of de ML voor rozijnen kan worden verlaagd, omdat deze nogal veel worden geconsumeerd door kinderen. De CIE gaat kijken of een verlaging van de ML mogelijk is. De ML voor producten die zoethoutwortel of zoethoutwortel extract bevatten voor directe consumptie (10 µg/kg) wordt door een LS als te laag beschouwd en niet ALARA op basis van de EFSA data. De CIE zal nog naar de EFSA data kijken. Verder zal de CIE nog kijken naar de ML voor moutdranken. Op 2-3 juli zal een webinar worden georganiseerd door Frucom over o.a. OTA, een uitnodiging voor LS vertegenwoordigers zal volgen.

10. Methods of sampling and analysis for the control of the levels of mycotoxins in foodstuffs as regards ergot sclerotia and ergot alkaloids

Volgens de voorschriften moet voor de bepaling van het percentage ergot sclerotia een monster van minimaal 2 kg worden genomen. De CIE geeft aan dat de analyse van die 2 kilo erg veel tijd kost. Het EURL heeft een analysevoorschrift opgesteld waarin is beschreven om daarvan 4 x 500 gram porties te maken waarvan 2 porties worden geanalyseerd. Als deze beide onder de drempel zitten dan wordt de partij als compliant beschouwd. Zo niet dan worden ook beide andere 500 gram porties geanalyseerd om te kijken of die compliant zijn. Dit voorstel is vastgelegd in analysevoorschrift EURL-MP-method_006, wat is opgesteld door het EURL, wat ook de NRLs hierin heeft getraind. De methode is voor iedereen toegankelijk op de website van het EURL-mycotoxinen of direct via:

https://www.wur.nl/upload_mm/9/9/a/39bc11ae-d21f-42ad-b5a4-2e8e0f2c1905_EURL-MP-Method_006_Sclerotia%20in%20whole%20kernel%20cereals_v1%20final.pdf

Bovenstaande methode is specifiek bedoeld voor de bepaling van het percentage ergot sclerotia. Voor de bepaling van het gehalte aan ergot alkaloiden dient te worden bemonsterd en geanalyseerd volgens de bepalingen in de EG 401/2006. Voor een keuze van een meetmethode wordt verwezen naar het EURL:

<https://www.wur.nl/en/Research-Results/Research-Institutes/food-safety-research/Reference-laboratory/European-Union-Reference-Laboratory-1/EURL-mycotoxins-plant-toxins/Library-EURL-MP.htm>

11. Methods of sampling and analysis for the control of the levels of plant toxins in foodstuffs

Er is een voorstel voor monsternamen en analyse. Deze moet nog in de juiste wetteksten worden gegoten. Voor cyanide wordt nog overwogen om nieuwe producten toe te voegen. Een LS merkt op dat EC 2018/62 lijnzaad en maanzaad definieert als oliehoudende zaden, dus als wordt afgeweken van het D.2-bemonsteringsschema, moet dit in de wetgeving voorgeschreven worden. De CIE antwoordt dat dit niet onder Verordening (EG) 401/2006 valt omdat dit geen mycotoxines zijn. Hoe om te gaan met oliehoudende zaden moeten nog worden bekeken. De CIE vraagt zich af of hiervoor de methode voor monsternamen voor mycotoxine-analyse kan worden gebruikt. Een LS vraagt of het NRL

referentiemateriaal kan krijgen voor de bepaling van THC in olie. Het EURL gaat kijken of ze dit kunnen leveren. Een LS merkt op dat voor opiumalkaloiden de voorgestelde LOQ 2 mg/kg is, terwijl de ML 1.5 mg/kg is. De CIE geeft aan dat de LOQ van 2 mg/kg geldt voor maanzaad, voor bakkerijproducten is de LOQ 0,5 mg/kg.

Een LS vraagt of maanzaad wel of niet gemalen moet worden vóór de analyse. EURL geeft aan dat wanneer maanzaad gemalen wordt er lagere opiaatgehalten worden gemeten. De contaminatie zit aan de buiten kant. De CIE vraagt aan de LS of ze metingen heeft in niet en wel gemalen samples. Op basis daarvan kan worden gekeken of het nodig is om eerst te malen. Dit moet dan duidelijk in wetgeving worden aangegeven.

12. Update on legislative proposals on maximum levels of pyrrolizidine alkaloids, ergot sclerotia and ergot alkaloids, tropane alkaloids and the Recommendation on *Alternaria* toxins

Het voorstel voor de PA's zal in de Scopaff van 23 juni aanstaande als B-punt worden geagendeerd. De stemming zal daarna schriftelijk plaats vinden. De oevrige voorstellen zullen als A-punten bij de Scopaff van 23 juni a.s. worden geagendeerd (geen stemming).

13. AOB

Cie geeft aan dat er voor de zomer geen mycotoxine forum zal plaatsvinden, het heeft vanwege de vele presentaties en interventies toch de voorkeur om deze bijeenkomst fysiek te houden. Als de Covid situatie zich positief ontwikkelt, kan het wellicht in de herfst plaatsvinden.

De volgende EWG voor landbouwcontaminanten zal waarschijnlijk in de tweede helft van september plaatsvinden.

Den Haag, augustus 2020